

Pingo fietsroute

Fietstocht door het
Nationaal Landschap de Noordelijke Wouden
en het vroegere IJstijdenlandschap.

25 kilometer

**Stichting IJstijdenmuseum
Buitenpost**

In Nederland komen pingoruïnes met name voor in het grensgebied van Groningen, Friesland, Drenthe en de kop van Overijssel.

Een pingo ontstaat, in een gebied met permafrost, door het uitzetten van bevroren/bevriezend grondwater, dat een bevroren laag grond daarboven optilt. Als het warmer wordt, zoals bijvoorbeeld aan het einde van de ijstijd, blijft van een pingo een cirkelvormig meer of krater over, die pingoruïne wordt genoemd. Veel pingoruïnes zijn na het smelten van het ijs, in de vele duizenden jaren daarop, opgevuld met veen.

In het IJstijdenmuseum in Buitenpost wordt het boeiende verhaal verteld van de twee laatste ijstijden. Deze hebben een grote rol gespeeld bij de vorming van het landschap van Noord-Oost-Friesland.

Gebruikte afkortingen en hun betekenis :

RA	=	rechtsaf
RD	=	rechtdoor
RI	=	richting
LA	=	linksaf

Startpunt : het IJstijdenmuseum, Schoolstraat 29c, 9285 NE Buitenpost.

Vanuit het IJstijdenmuseum RA (Schoolstraat).

1. 1^e weg rechts (Julianalaan).
2. Einde weg RA (Voorstraat overgaand in 't West).
3. 1^e weg rechts (Egypte).
4. Bij bocht naar links meteen RA (over de spoorwegovergang).
5. Over de spoorwegovergang links aanhouden en 1^e weg RA (doodlopende weg wordt gevolgd door fietspad (Poelepad)).
6. Fietspad volgen.

7. Bij splitsing fietspad naar rechts aanhouden.

Aan de rechterzijde ligt de pingoruïne, de Hamstrapoel. Aan de noordzijde wordt de pingoruïne begrensd door het Veenkloosterbos, een park dat door de tuinarchitect Roodbaart werd ontworpen. De pingoruïne ligt aan een oud riviertje in dit gebied, de Swadde. Het stroompje dat na de pingoruïne aan de rechterzijde ligt is een overblijfsel van het riviertje.

8. Einde fietspad na afzettingshek RA fietspad volgen dat overgaat in Boskleantsje.
9. Einde weg LA (Hanenburg).

Kollumerzwaag

10. Bij splitsing RD (Sparrewei).
11. Na ongeveer 200 meter LA fietspad rechts van de weg (Sanbulsterwei)
RI Twijzelerheide.
12. Na viaduct RA en meteen LA, RI Twijzelerheide (Swaddeloantsje).

Na de boerderij aan de linkerzijde van het fietspad is er zicht op een links gelegen pingoruïne.

13. Einde fietspad LA (Wyldpaed).
14. 1^e weg RA RI Twijzelerheide.
15. Na 100 meter LA fietspad volgen, RI Twijzelerheide.

Aan de linkerzijde van het fietspad liggen achtereenvolgens drie pingoruïnes. De derde pingoruïne wordt Jinkepoel genoemd naar de vroeger aan dit pad wonende Jinke Kloosterman.

16. Einde fietspad RA (Heideloantsje) RI Twijzelerheide en vervolgens rechtdoor.

Twijzelerheide

17. Heideloantsje volgen tot 2^e splitsing waar de weg rechts afbuigt en daar links aanhouden (Ds. Zijlstraweg).
18. Kruising recht oversteken (Dorpstraat).
19. Einde weg bij splitsing LA, Hiltsejemoiswâlden gaat over in Reapdraijersreed.
20. Einde weg RA Wyldpaed.
21. Kruising met voorrangsweg recht oversteken en vervolgen (Ieswei).

Het landschap aan beide kanten van de Ieswei is enigszins glooiend. Aan de linkerzijde loopt de bodemlijn omhoog terwijl deze aan de rechterzijde naar beneden gaat, richting Burgumermeer en Zwemmer. Het landschap is tijdens de laatste ijstijd gevormd door het uitwaaien van zand uit de zwaairom van het Burgumermeer. De zandheuvel die aan de Ieswei is ontstaan is een dekzandheuvel. In de laatste ijstijd is een rivierdal gevormd waarin nu de Zwemmer zijn weg vindt. De uitzwaairom heeft zich gevuld met water waardoor het Burgumermeer ontstond. Onder de dekzandrug van de heuvel zit een dikke laag keileem, die is achter gebleven toen de gletsjers smolten, ten tijde van de voorlaatste ijstijd ongeveer 130.000 jaar geleden.

22. Einde weg RA Kooiweg.

Eestrum / Jistrum

23. Bij splitsing ter hoogte van de Ned. Herv. Kerk te Eestrum/Jistrum LA.
24. RI Kootstertille (de Meren).
25. Na 50 mtr. RA (Tillewei).
26. Einde Tillewei op splitsing LA (Jisterboerewei).
27. Ronde op kruising recht oversteken.

Kootstertille.

28. Alde Dyk.
29. Bij bocht naar rechts, einde van het dorp, links aanhouden.
30. Weg vervolgen over de Alde Dyk.

31. “kruising” rechtdoor; weg gaat van Alde Dyk over in Oude Dijk.
32. Voor de “witte brug”, LA fietspad volgen.

Buitenpost

33. Na viaduct rechtdoor en bij bocht naar links rechtdoor (Gele Lis).
34. Einde weg RA (Bernhardlaan).
35. Na parkeerplaats zwembad op kruising LA (Kuipersweg).
36. Kuipersweg volgen tot in centrum Buitenpost en aldaar nagenoeg RD (Stationsstraat).
37. 1^e weg LA (Julianalaan).
38. 1^e weg RA (Schoolstraat).
39. Eindpunt : het IJstijdenmuseum / Botanische tuin de Kruidhof.

www.ijstijdenmuseum.nl